

Nr 60.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1915 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden ävensom tre i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 12 februari 1915 avlåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 69, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen antaga härvid fogade förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Vid föredragning ovanberörda dag inför Kungl. Maj:t i statsrådet av nu förevarande ärende anförde föredragande departementschefen bland annat följande:

»I 8 § av stadgan den 30 maj 1873 om avvitrting i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker föreskrives, att hemman och nybyggen skola, såvitt tillgång finnes, erhålla skog ej blott till husbehov utan ock till avsalu; dock att ägare av frälse- och skattehemman samt lägenheter ej må över den vid avvitrting tilldelade skogen äga vidsträcktare dispositionsrätt än enligt 1 § av förordningen den 29 juni 1866 är ägare av däri omförmälda hemman förunnad. Denna föreskrift

*Departements-
chefen.*

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 10 saml. 33 häft. (Nr 60.)

angående dispositionsrätten över skogen, vilken fortfarande gäller, äger tillämplighet å alla fräse- och skattehemman samt lägenheter inom de delar av lappmarkerna, som undergått avvitrting, allenast med undantag av några få, i administrativ väg till Västerbottens län från Väster-norrlands och Jämtlands län överflyttade fastigheter samt ett redan år 1805 avvitttrat hemman i Åsele socken.

Nämnda förordning av den 29 juni 1866 innehåller bestämmelser angående dispositionsrätten över skogen å sådana skattehemman i Norrland och Kopparbergs län, som uppkommit av nybyggen, vilka efter den 29 juni 1866 från kronan upplåtits, eller av sådana äldre nybyggen, för vilka föreskrivna byggnads- och odlingsskyldigheter icke blivit behörigen fullgjorda. Bestämmelsernas innebörd är i huvudsak följande: Å skattehemman, som uppkommer av sådant nybygge, varom nu nämnts, äger skatteman ej annan rätt över hemmanets skog, än att han därifrån må dels utan utsyning till husbehov hämta nödigt virke och bränsle och dels efter utsyning och stämpling av vederbörande skogstjänsteman fritt taga eller försälja vad därutöver kan med bevarande för framtiden av skogens bestånd årligen avverkas. Vill ägare av nu ifrågavarande skattehemman för skogsmarks uppodling till åker eller äng å hemmanet fälla skog utöver husbehovet och den årsavverkning, som enligt vad ovan sagts må äga rum, skall han därom göra anmälan hos vederbörande skogstjänsteman, vilken det åligger att verkställa besiktning å den uppgivna odlingsmarken samt insända besiktningssinstrumentet jämte eget yttrande i ärendet till Konungens befallningshavande. Finnes skäl att för ändamålet medgiva avverkning, skall sistnämnda myndighet för odlingens fullbordande utsätta viss tid vid lämpligt vite, varefter skogstjänstemannen, därest avverkning medgivits, i behörig ordning utsynar och utstämplar virket å odlingstrakten, vilket därefter får av hemmansägaren fritt fällas och användas. Ägare av skattehemman av nu ifrågavarande slag, vilken överträder den honom enligt förordningen tillkommande rätt över hemmanets skog, straffas såsom för skogsåverkan enligt 24 kapitlet strafflagen. Skogsstatens tjänstemän och betjante ävensom kronobetjante äga lika behörighet att åtala sådan överträdelse och taga det olovligen avverkade virket i beslag. Av den behållning, som uppkommer genom sådant virkes försäljning, njuter beslagaren 20 procent; återstoden tillfaller skogsplanteringskassan.

Utsyning å de fastigheter, för vilka utsyningstvång, på sätt ovan sägs, gäller, sker i överensstämmelse med föreskrifterna i fråga om utsyning å kronohemman. Sådana föreskrifter innehållas nu i förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarna i riket den 26 januari 1894. I

denna förordnings 56 och 58 §§ stadgas huvudsakligen följande: Vederbörande jägmästare skall efter hos honom gjord anmälan hålla syn å stället och verkställa utsyning. Därvid må skogen ej hårdare anlitas än med dess bestånd i framtiden är förenligt, och bör utsyningen helst så inskränkas, att skogen fortfarande må lämna enahanda årlig tillgång på träd, som äro till timmer eller bräder användbara; dock att fullmogen skog ej så länge må sparas, att den av ålder eller eljest tager skada. Domänstyrelsen har att meddela skogstjänstemännen nödiga föreskrifter rörande vad i övrigt bör iakttagas vid dylika förrättningar.

Enligt kungörelsen den 11 december 1903 angående avgäld för utsyning av virke i vissa fall inom de sex norra länen, vilken tillkommit utan riksdagens medverkan, samt skrivelsen till domänstyrelsen den 22 december 1905 utgår utsyningsavgift i fråga om större virke efter dettas dimensioner och i fråga om mindre virke efter kubikmassan sålunda: för varje timmerträd, som 1.5 meter från marken håller, barken inberäknad, minst 30 centimeter i genomskärning, med 5 öre; för varje timmerträd, som ej uppnår sist nämnda mått men håller minst 20 centimeter i genomskärning, med 2.5 öre; samt för annat utsynat virke med 2.5 öre för en kubikmeter fast mått; dock att, där utsyning avser avtorkad, död skog eller virke å skog, belägen ovanför den i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker bestämda odlings- och fjällgränsen, synekostnad skall utgå med allenast hälften av dessa belopp. Utsyningsavgiften betalas till statsverket. I fråga om ersättning till förrättningsman för ovan omfördäld besiktning å uppgiven odlingsmark skils i brevet till skogsstyrelsen den 20 april 1883.

Angående avvitringen inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker meddelades ytterligare föreskrifter genom kungörelsen den 5 juni 1909. Enligt denna skall av det skogsanslag, som tillkommer hemman och nybyggen, viss del utläggas för tillgodoseende av nödigt husbehov men återstoden för varje avvitringslag avsättas till allmänning att för delägarnas gemensamma nytta förvaltas i enlighet med de grunder, som av Konungen bestämmas. Husbehovsskogen skall utläggas särskilt för varje brukningsdel av hemman eller nybygge (särskild husbehovsskog); dock att, där i viss trakt hinder möter att utlagga all den till husbehov avsedda skogsmarken i närheten av inägorna, viss andel av denna skogsmark skall utläggas gemensamt för två eller flera brukningsdelar (samfälld husbehovsskog). — Samma den 5 juni utfärdades lag angående husbehovsskogar inom vissa områden, vilken lag har avseende å den skog, som vid avvitring inom de områden av Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker, beträffande vilka Konungens

befallningshavande då ännu icke meddelat avvitringsutslag, komme att tilldelas hemman, nybyggen eller lägenheter; och innehåller lagen bestämmelser om hushållningen å nyssnämnda särskilda och samfällda husbehovsskogar.

Något avvitringsutslag på grundval av 1909 års kungörelse har ännu icke meddelats. Redan före kungörelsens tillkomst har emellertid, i överensstämmelse med jordägarnas uttalade önskan, inom sex socknar i Norrbottens läns lappmark liksom även inom den till kustlandet hörande Pajala socken med Tarendö och Muonionalusta kapellförsamlingar viss andel av skogsanslaget avsatts till allmänningar, som äro samfällid egendom, i vilken varje jordägare har del i förhållande till sin skatt. Allmänningarna, rörande vilkas förvaltning särskilda brev utfärdats av Kungl. Maj:t, stå uti allt vad skogshushållningen vidkommer under skogsstatens vård och förvaltning. För utsyning å allmänningarna erlägges avgäld till statsverket enligt ovan omförmälda bestämmelser.

Avvittringen i de två nordligaste länen har numera slutförts utom i den ovan odlingsgränsen belägna delen av Västerbottens län samt i Karesuando (Enontekis) socken av Norrbottens län ävensom beträffande överloppsmarker nedom odlingsgränsen i Arjeplogs socken av sistnämnda län. Å dessa oavvittrade områden gälla — såväl för kronohemmans- och nybyggesåbor som för skatte- och fräsehemmansägare — 53 och följande §§ i 1894 års allmänna skogsordning. Dessa lagrum gälla även för kronohemmans- och nybyggesåbor beträffande de områden i lappmarkerna, som blivit åt dem genom avvittring bestämda och avrösade.

I detta sammanhang är slutligen att anmärka, att enligt skrivelsen till Konungens befallningshavande i Kopparbergs län den 27 juni 1879 angående grunder för avvittring och storskifte i Särna socken med Idre kapellag jordägarna därstädes icke äga vidsträcktare dispositionsrätt över den skiftade skogen än enligt 1 § av 1866 års förordning är ägare av däri omförmälda hemman förunnad, samt att nämnda förordning även gäller för en del mindre, till enskilda sålda kronoöverloppsmarker, om vilka föreskrifter givas i brevet till kammarkollegiet den 29 juni 1866 och kungörelsen den 26 maj 1899.

Skyddsskogar finnas icke i lappmarkerna eller i Särna socken med Idre kapellag.

Vid olika tillfällen hava försök gjorts att få det i lappmarkerna gällande utsyningstvånget upphävt.

Sälunda anhöll Norrbottens läns landsting i skrivelse till Kungl.

Maj:t den 8 oktober 1881, att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition därom, att 1866 års förordning och 8 § i 1873 års avvitringsstadga måtte, såvitt de rörde Norrbottens län, varda upphävda samt att den för länets kustland gällande s. k. dimensionslagen av den 29 september 1874 måtte förklaras skola tillämpas jämväl i länets lappmark i den mån avvitringen därstädes fortginge och skattemarken genom fastställda gränser bleve beständ. Som skäl för sin framställning anförde landstinget, att ehuru 1866 års förordning utövat ett välgörande inflytande på skogsväsendets ordnande i de nordligaste länen, hade likväl åtskilliga i förordningen förekommande bestämmelser inverkat menligt på odlingens utveckling i de inre delarna av landet eller lappmarkssocknarna samt ålagt innehavarna av de i förordningen omförmälda hemman vida tyngre skattebördor, än som vilade på andra hemman.

I avgivet utlåtande tillstyrkte Konungens befallningshavande i Norrbottens län den av landstinget gjorda framställningen.

Dåvarande skogsinspektören i Norrbottens distrikt, vilken jämväl hördes i ärendet, ansåg däremot, att den inskränkning i rätten till skogens begagnande, som stadgades i 1866 års förordning, verkat välgörande på hushållningen med skogarna å de därav berörda hemmanen samt att de kostnader och olägenheter, landstinget ansett vara en följd av förordningens tillämpning, icke syntes honom nog betydande att påkalla hela förordningens upphävande, om än tillräckligt stora att möjligen böra föranleda vissa jämkningar i densamma. I sådant avseende föreslog skogsinspektören, att odling å skogsmark skulle kunna medgivas utan särskilt tillstånd av Konungens befallningshavande, men efter syn, som samtidigt med årsutsyningen skulle hållas av skogstjänsteman, biträdd av två trovärdiga män, med villkor att i syneinstrumentet stadgades viss tid, inom vilken, vid fastställt vite, odlingen skulle vara fullbordad. Skogsinspektören erinrade vidare, att den åt skogstjänstemannen utgående ersättningen icke vore så betungande som landstinget ansett och att vid de vanliga årsutsyningarna, då endast ett mindre antal träd för varje hemmans skog utsynades, någon oskäligen inkomst för förrättningsmannen ej uppstode. Då åter i följd av eld eller annan skada eller för odlings skull en mängd mindre stammar skulle å en hemmansskog utstämplas, kunde väl förrättningsarvodet härför bliva tryckande och lämna för stor ersättning för förrättningsmannens arbete. Skogsinspektören ansåg fördenskull, att i detta senare fall ersättningen för förrättningen skulle lämpligen kunna nedsättas. Landstingets framställning om upphävande av 8 § i 1873 års avvitringsstadga och tillämpning i dess ställe inom lappmarken av den för Norr-

bottens läns kustland gällande dimensionslagen avstyrktes av skogsinspektören.

I likhet med skogsinspektören avstyrkte skogsstyrelsen i utlåtande den 27 mars 1882 landstingets framställning, under uttalande, att bifall till densamma skulle hava till omedelbar följd skatteskogarnas snara utbyggning intill de små virkesdimensioner, som bestämdes i dimensionslagen. Styrelsen avstyrkte även förslaget att med prövning av ansökning om skogsmarks uppodling till åker eller äng å nu ifrågavarande hemman skulle förhållas på sätt skogsinspektören ifrågasatt. Däremot föreslog styrelsen en nedsättning i det vederbörande förrättningsman då tillkommande arvode.

Landstingets hemställan föranledde icke någon annan slutlig åtgärd, än att Kungl. Maj:t i skrivelse den 26 maj 1882 förordnade, att utsyningsavgiften skulle på visst i skrivelsen närmare angivet sätt nedsättas.

Efter motion vid 1888 års landsting i Västerbottens län gjorde landstinget hemställan hos Kungl. Maj:t om utstämplingstvängets upphävande i länets avvitrade lappmarker och om dimensionslagens tillämpning därstädes; Kungl. Maj:t lät emellertid med frågan bero.

Vid 1889 och 1894 års riksdagar väcktes motioner i samma syfte. I den tidigare motionen anfördes: Skogsmarkernas i lappmarken ofantliga areal gjorde det omöjligt för den fåtaliga jägeribetjäningen att skaffa sig noggrann kännedom om den till vart hemman hörande skog, helst som jägeribetjäningen i främsta rummet måste ägna sin uppmärksamhet åt de vidsträckta kronoparkernas vård och skötsel. Utstämplingen verkställdes därför ofta så att säga på måfå i de skogar, vilka ägarna icke låtit vederbörande revirförvaltare mot särskild — ofta dryg — ersättning uppskatta. Följden härav bleve den, att ung, i full växtkraft varande skog utstämplades, under det att mogen och övermogen skog lämnades kvar att ruttna bort och förhindra återväxten. På dessa grunder och med anledning av framställningar, som gjorts till motionären såväl från hela kommuner som från ett stort antal hemmansägare inom lappmarkerna, hemställdes om införande av dimensionsprincipen därstädes. — Motionen vann icke riksdagens bifall.

I den senare motionen yttrades i huvudsak följande: Erfarenheten hade visat, hurusom utstämplingstvänget innebure en fara för hemmanens övergång till trävarubolagen; sågverksägarna hade sålunda i 1866 års förordning en mäktig bundsförvant till sitt utvidgningsbegär. Motionären ville särskilt åberopa en av docenten Bovallius författad tidningsartikel under rubriken »Lappmarkslagen och dess verkningar», vari framhölls, att lagen icke fyllt någon av de uppgifter, för vilka

den tillkommit. Beträffande först lagens uppgift att skydda lappmarks-skogarna i deras egenskap av stormkappa för det nedre landet, erinrades, att det visserligen finnes delar av lappmarksskogarna, som kunde och borde tjänstgöra som skydd för nedanför liggande såväl skogar som odlade bygder, men att dessa skogar till allra största delen låge *ovanför* den s. k. kulturgränsen, vilken avskure de lappländska fjälltrakterna från den öster om dem liggande, i allt väsentligt med kustlandet likställda delen av lappmarkerna. De *ovanför* kulturgränsen belägna skogarna vore till största delen statens egendom och kunde därför utan vidare skötas så, att de kunde lämna det erforderliga skyddet mot stormarna. Beträffande en annan uppgift för lappmarkslagen, eller att förskaffa skogarna en rationell vård, anmärktes, att det förmynderskap, som staten genom lappmarkslagen åtagit sig, långt ifrån att hava visat sig välgörande tvärt om verkat skadligt för en rationell skogsvård. Oaktat lagen tillämpats i över 20 år, trodde författaren, att en opartisk granskare icke skulle kunna uppgiva många ställen, där något som helst tecken till rationell skogsvård kunde iakttagas. Författaren påpekade vidare, att det även med avseende på den mogna skogen vore av stor vikt att *kunna* avverka mera skog under den tid, då konjunkturerna vore goda, och mindre kvantitet under tryckta tider; detta vore med de hushållningsplaner, som nu uppgjordes, omöjligt, då enligt dessa ett lika stort antal av de mogna träden fördelades på varje år av den 40—60-åriga blädningstiden; en förändring till det bättre vore ej tänkbar med bibehållande av ut-syningstvänget. Vidkommande slutligen ett tredje motiv för lappmarkslagen, eller att reglera böndernas ekonomi och åt dem bevara deras hemman, erinrades, att sågverksbolagen köpt hemman i större utsträckning inom lappmarkerna än inom övriga delar av Norrland, ehuru likväl hemmansköp inom sistnämnda delar börjat vida tidigare. Under åbe-ropande av vad Bovallius anfört ville motionären framhålla, att enligt hans förmenande lappmarkslagens snara upphävande vore en nödvändighet för att vidmakthålla den svenska trävaruindustriens nuvarande predominerande ställning i världsmarknaden, samt föreslog, att lappmarkslagen utbyttes mot en dimensionslag. Härigenom skulle hemmansägaren förhindras att skövla sin skog, men å andra sidan kunna tillgodogöra sig den mogna skogen.

Det tillfälliga utskott, som behandlade ifrågavarande motion, ansåg, att ehuru skogsförhållandena inom lappmarkerna i vissa avseenden lämnade anledning till anmärkning, vore dock olägenheterna icke av den betydelse, motionären framhållit; skogsområdena inom lappmarkerna hade nyligen blivit tillträdda och det kunde icke rimligtvis begäras, att

förhållandena hunnit fullständigt ordnas på den korta tid, som förflutit efter tillträdet. Utskottet framhöll vidare, att enär, enligt dess förmenande, utsyningstvånget å ena sidan vore ett nödvändigt korrektiv mot en brådstörtad överavverkning i lappmarkerna men å andra sidan medgåve avverkning av träd av vilken dimension som helst, där ett sådant borde till följd av ålder eller beskaffenhet eller för återväxten borttagas, vore motionärens anmärkningar icke av den beskaffenhet, att de borde föranleda till något riksdagens uttalande. Utskottet hemställde därför, att motionen ej måtte bifallas; och första kammaren, där motionen väckts, biföll utskottets hemställan.

I helt annan riktning än de hemställanden och motioner, för vilka nu redogjorts, gick en vid 1908 års riksdag väckt motion i ämnet. I denna föreslogs, »att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om undersökning ur olika synpunkter rörande de till lappmarksbefolkningen donerade statsskogarnas vård och brukande samt förslag till lagstiftning och eventuellt även andra åtgärder för upprätthållande av dessa skogars vid avvitrningen avsedda ändamål». I motionen framhölls de olika sätt, på vilka man sökte kringgå 1866 års förordning: ett mycket praktiserat sätt vore att i tid och otid begära laga skifte, varvid med stöd av skiftesstadgan omfattande utsyningar av s. k. likvidskog erhöles utan hänsyn till skogens bestånd. Den i motionen såsom vanligast framhållna metoden för förordningens kringgående vore att mellan de ordinarie utsyningarna och utan avräkning å dem förskaffa sig extra utsyning av s. k. »skadad skog», därvid tolkningen av begreppet skadad skog lämnade utrymme för stor godtycklighet och frikostighet. I en tilläggsmotion vände sig motionären, bland annat, även mot de s. k. förskottsutsyningarna, under uttalande, att dylika icke borde medgivas annorledes än till förmån för lappmarksbefolkningen samt att, om dylika ändock beviljades för att understödja eller rädda ett bolags affärer, de måtte ske på villkor, att befolkningen bereddes annan arbetsförtjänst i stället för den, som förlorades för de år, utsyningarna erhöles i förskott.

I utlåtande över motionerna förklarade det utskott, som behandlade dem, sig visserligen anse deras syftemål behjärtansvärda. Men under hänvisning till, bland annat, *dels* den år 1907 tillsatta Norrländska skogsvårdskommittén, som säkerligen komme att beakta i vad mån utsyning av skadad skog och förskottsutsyning kunde anses berättigade och förenliga med rationell skogsvård och uthållighetsbruk av skogen, *dels ock* skiftesstadgekommittén, som prövade ståndskogslikvidens skogsvårdsenliga genomförande och möjligheten av in-

skränkning av skiftesvitsordet beträffande skogsmark i syfte att denna skulle kunna bibehållas oskiftad till hinder för obehöriga spekulanter och till gagn för bättre skogsvård, framhöll utskottet, hurusom sålunda en väsentlig del av de åtgärder, som för det dåvarande kunde ifrågakomma för främjande av motionernas syfte, redan vore föremål för bedömande, vadan utskottet hemställde om avslag å motionerna; och riksdagen biföll denna hemställan.»

Den s. k. Norrländska skogsvårdskommittén tillsattes den 5 juli 1907. Dess uppdrag innebar verkställande av utredning angående de åtgärder, som kunde böra vidtagas för åstadkommande av en rätt vård av kronans och de under skogsstatens tillsyn ställda skogarna i Norrland och Dalarna samt upprättande av de förslag, till vilka den verkställda utredningen kunde föranleda.

Kommitténs slutliga betänkande, som avgavs den 16 mars 1912, innehåller, bland annat, »förslag till lag angående utsyning å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker». Över förslaget hava utlåtanden avgivits av Konungens befallningshavande, landstingen och hushållningssällskapen i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Kopparbergs län, skogsvårdsstyrelserna i de tre sistnämnda länen, överjägmästarna i Luleå, Skellefteå, Umeå och Gävle—Dala distrikt ävensom den 7 juli 1913 av domänstyrelsen efter överläggning med överjägmästarna. Härjämte har Svenska trävaruexportföreningen i tre till Kungl. Maj:t inlämnade skrifter yttrat sig i ämnet; och har domänstyrelsen jämväl häröver avgivit utlåtanden den 28 januari och den 14 november 1914 samt den 20 januari 1915. Efter granskning inom jordbruksdepartementet blev förslaget omarbetat, och i det skick, det sålunda erhållit, har det genom förevarande proposition underställts riksdagens prövning.

Beträffande det närmare innehållet av ifrågavarande författningsförslag och de skäl, som ligga till grund för detsamma, får utskottet hänvisa till den kungl. propositionen.

I detta sammanhang har utskottet jämväl till behandling förehåft nedanstående i anledning av ifrågavarande proposition inom riksdagen väckta motioner, nämligen inom första kammaren nr 77 och 78 av herr Fahlén samt inom andra kammaren nr 205 av herr Tamm.

Motioner.

Herr Fahlén har i motionen nr 78 hemställt, att riksdagen måtte antaga följande ändrade lydelse av 5 § i ovanberörda förordning:

»Avverkningsplan — — — (lika med förslaget) — — — skogen. Planen skall avse skogens framtida bestånd och vara så upprättad, att såväl skogsvårdens krav som ock skogsägarens ekonomiska intresse tillgodoses. Område — — — — (lika med förslaget) — — — — domänstyrelsen.»

I motionen nr 77 har herr Fahlén hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i ovanberörda förslag till kungl. förordning, att ordet »jägmästare» på samtliga de ställen, där det förekommer, utbytes mot »skogsingenjör».

Herr Tamm har i sin motion hemställt, att riksdagen ville besluta sådan ändring uti det av Kungl. Maj:t i propositionen nr 69 framlagda förslaget till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden, att dess § 5 mom. 1 erhöle följande lydelse:

»Avverkningsplan skall avse viss tid och grundas på undersökning av skogen. Planen skall avse skogens framtida bestånd och vara så upprättad, att såväl skogsvårdens krav som ock skogsägarens ekonomiska intressen tillgodoses. Erfordras härför utsyning av överårig skog i sådan omfattning, att möjligheterna för erhållande av naturlig förnygring genom avverkningens verkställande kunna anses uteslutna, så må erhållande av dylik utsyning göras beroende av att trygghet vinnes för vidtagande av erforderliga åtgärder för återväxt.»

I fråga om vad motionärerna anført till stöd för sina hemställanden tillåter sig utskottet hänvisa till innehållet i motionerna.

Utskottet.

Det författningsförslag, som framlägges i förevarande proposition, är i fråga om dispositionsrätten över skogen byggt på samma grundprincip som den, vilken nu gäller för ifrågavarande landsändar, eller att skogsägaren får tillgodogöra sig skogen allenast efter utsyning och stämpling av vederbörande skogstjänsteman; dock att avverkning till husbehov får försiggå fritt. De regler för utsynings verkställande, vilka nu gälla, återfinnas i 58 § i förordningen angående hushållningen med de all-

männa skogarna i riket den 26 januari 1894. Detta lagrum stadgar, att skogen ej må hårdare anlitas än med dess bestånd i framtiden är förenligt samt att utsyningen helst bör så inskränkas, att skogen fortfarande må lämna enahanda årlig tillgång på träd, som äro användbara till timmer eller bräder; dock att fullmogen skog ej må så länge sparas, att den av ålder eller eljest tager skada.

Ända till på senare tiden torde skogsbruket å ifrågavarande trakter hava bedrivits i nära överensstämmelse med detta stadgande, d. v. s. mera extensivt, haft en på avverkning av grövre timmerträd inriktad karaktär. På senare åren hava emellertid förutsättningarna för intensivare skogsbruk förbättrats, främst tack vare ökade avsättningsmöjligheter även för virke av smärre dimensioner, och vid sidan härav har ett vaknande intresse för skogsvård givit sig till känna även hos enskilda mindre skogsägare, varom de inom Norrbottens och Västerbottens län arbetande skogsvårdsnämndernas verksamhet bär vittnesbörd.

I förevarande författningsförslag, som är avsett att för nu ifrågavarande skogars vidkommande ersätta ovan intagna, numera otidsenliga stadgande ävensom övriga av departementschefen närmare angivna, i skilda författningar förekommande bestämmelser i ämnet, synes också åstadkommande av en förbättrad skogsvård vara den ledande tanken. I sådant syfte hava i förslaget först och främst intagits åtskilliga föreskrifter rörande avverkningsplaners upprättande; se 3—5 §§. Dylika planer förekomma visserligen redan nu, men de torde i flera fall vara alltför summariska för att väl fylla sitt ändamål. Angående planernas innehåll, d. v. s. de regler, efter vilka avverkningarna skola företagas, hava bestämmelser meddelats i 5 §; och kommer utskottet att härutinnan närmare uttala sig, då utskottet genomgår förslaget i detalj. Vidare stadgas i 8 §, att vissa träd kunna, efter förrättningsmannens avgörande, överhållas såsom fröträd samt att dessa ej få avverkas utan vederbörande jägmästares tillstånd, och slutligen har i 9 § förrättningsmannen ålagts, bland annat, att i protokollet över förrättningen angiva de åtgärder för skogsvårdens befrämjande å utsyningsområdet, som må hava blivit i avverkningsplanen eller eljest föreskrivna såsom villkor eller angivna såsom behöfliga.

Vid granskning av lagförslaget i detalj har utskottet beträffande följande punkter funnit anledning till erinran:

2 §.

Utskottet anser lämpligt, att det i denna paragraf intagna stadgande, att avverkning för fastighetens oundgängliga husbehov icke behöver föregås av utsyning och stämpling av vederbörande skogstjänsteman, utsträcker till att jämväl avse med fastigheten sambrukad fastighet. Utskottet håller nämligen före, att då på åtskilliga ställen i de landsändar, där ifrågavarande författningsförslag är avsett att tillämpas, ofta händer, att fastigheter ligga i sambruk med varandra, en dylik utvidgning av rätten att fritt avverka för husbehov bör medgivas.

Det gjorda tillägget i slutet av paragrafen är uteslutande av redaktionell art.

3 §.

I sitt utlåtande över propositionen nr 71 angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m. har utskottet hemställt, bland annat, att handhavandet av ifrågavarande författning skulle inom största delen av lappmarken överlämnas åt särskilda befattningshavare, benämnda skogsingenjörer (motsvarande jägmästare). Det i denna paragraf på två ställen förekommande ordet »jägmästare» finner alltså utskottet böra ersättas med ett annat. Utskottet förordar ordet »skogstjänsteman» och vill därvid framhålla, att genom användande av dylikt uttryck undanröjes den möjlighet, som enligt utskottets mening kanske eljest skulle förefinnas, att uppfatta förevarande stadgande såsom hinder för att vid uppdelning av göromålen inom reviren på deras tjänstemän lägga det nu omhandlade arbetet på en revirassistent.

Liknande ändringar hava vidtagits i 6, 8, 10, 11 och 13 §§.

5 §.

Utskottet anser, att då regler skola givas för avverkningsplanernas innehåll, bör icke någon viss teoretisk hushållningsprincip komma till uttryck i förordningen. Att tillämpa en dylik princip å ifrågavarande skogar torde, såsom också departementschefen framhåller i sin motivering till denna paragraf, icke vara lämpligt med hänsyn till skogarnas beskaffenhet. De äro i regel naturskogar, som hittills ej varit föremål för ordnad hushållning, och torde till mycket stor del bestå av såväl övermogen och dåligt växande skog som ock torkande och torra träd. Likaledes

håller utskottet före, att i förevarande författning allenast de allmänna riktlinjerna för skogshushållningen böra angivas, under det att, såsom i paragrafens sista stycke föreslås, de närmare bestämmelserna i ämnet meddelas av domänstyrelsen genom dess reglementariska föreskrifter. Det sätt, varpå nyssnämnda riktlinjer blivit i paragrafen angivna, synes utskottet kunna godtagas. De ändringsförslag, som framställts i herrar Fahléns och Tamms motioner (nr 78 och 205), synas icke vara i sak väsentligt åtskilda från det kungl. förslaget och äro enligt utskottets mening icke att föredraga framför detta. Vad särskilt herr Tamms motion angår, anser utskottet, i överensstämmelse med vad nyss anförts, att sista punkten av hans ändringsförslag (»Erfordras härför — — återväxt») innefattar en detaljbestämmelse, vilken bör meddelas av domänstyrelsen genom dess nyssnämnda reglementariska föreskrifter. Slutligen vill utskottet framhålla, att utskottet uppfattar det i denna paragraf förekommande uttrycket »skogsägare» såsom åsyftande icke blott den för tillfället varande skogsägaren utan även de efter honom blivande ägarna av skogen, att utskottet i uttrycket »uthålligt skogsbruk» icke lägger annat än skogens bevarande i framtiden samt att med nämnda uttryck, så tolkat, väl låter förena sig en strävan att med så stor skyndsamhet, som en god skogshushållning medgiver i dessa trakter med hänsyn till möjligheterna för naturlig återväxt, avverka överåriga eller skadade träd och på så sätt omföra ifrågavarande skogar till ordnade bestånd.

6 §.

Då det funnits vara av vikt, att underrättelse om utsyningsförrättningen meddelas skogsägaren på ett sätt, som innebär största möjliga säkerhet för att underrättelsen verkligen kommer honom till handa, har utskottet ansett det böra föreskrivas, att brevet, varigenom underrättelsen meddelas, skall rekommenderas, i sammanhang varmed den tid, före vilkens utgång brevet skall avsändas, föreslagits skola utsträckas till tjugu dagar.

10 §.

Utskottet anser, att uppodling av skogsmark till åker eller äng ej bör onödigtvis försvåras. I överensstämmelse härmed har ordet »skog» i början av paragrafen ersatts med ordet »barträd», vilken ändring alltså innebär, att fällandet av lövträd för odlingsändamål skulle få försiggå fritt. Vidare har näst sista punkten av paragrafen ansetts böra underkastas ändring av sådan innebörd, att det stode fastig-

hetsägaren eller åbon fritt att, utan att behöva avvakta trädens stämpling på rot, genast efter erhållet tillstånd till avverkningen företaga densamma, d. v. s. att träden skulle kunna stämplas först efter avverkningen, dock att det skulle ske, innan de avfördes.

Slutligen har utskottet funnit lämpligt, att i paragrafen tydligt utsäges, att dess föreskrifter avse allenast det fall, att myckenheten av det virke, som skall för uppodlingen avverkas, överskrider vad som vid tillfället i fråga kan anses erforderligt för fastighetens eller därmed sambrukad fastighets oundgängliga husbehov.

12 §.

Utskottet har icke velat underlåta att här uttala sin förväntan, att Kungl. Maj:t vid bestämmande av de grunder, efter vilka den i denna paragraf omförmälda gottgörelse skall gäldas, i möjligaste mån tager hänsyn till skogsägarnas berättigade intressen.

15 §.

Utskottet har ansett, att åtalsrätt icke bör tillkomma skogspersonalen. Utskottet håller nämligen före, att då den skogägande befolkningen i dessa landsändar med avseende å dispositionsrätten över skogen ställts i visst beroende av sagda personal, är det av stor vikt, att ett gott förhållande råder dem emellan, och att följaktligen bestämmelser, som äro ägnade att rubba detsamma, böra undvikas. Härtill kommer, att bestyret med utförande av åtal inkräftar på skogspersonalens tid, vilken bör ägnas åt skogarnas skötsel. Enligt utskottets mening bör alltså åtalsrätt tillkomma allenast allmänna åklagaren.

De ändringar, som ytterligare vidtagits i paragrafen, hava betingats dels av vad utskottet hemställt i fråga om handhavandet av ifrågavarande författning (se under 3 §) och dels av numera vedertaget bruk att använda uttrycken allmän åklagare samt förvaltande och bevakande personal vid skogsstaten i stället för motsvarande uttryck i det kungl. förslaget.

17 §.

De ändringar, som här vidtagits, sammanhännga med ändringar i 15 §.

Under åberopande av vad sålunda blivit anført, får utskottet hemställa,

1:o) att riksdagen, under förklarande att det i förevarande proposition innefattade förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick godkännas, ville i anledning av samma proposition samt med avslag å herr Fahléns motion nr 78 och herr Tamms motion för sin del antaga följande

Förordning

angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Med ändring av vad lag eller författning innehåller häremot stridande förordnas som följer:

1 §.

Å följande fastigheter, nämligen:

1) skatte- och frälsehemman samt lägenheter av skatte- eller frälse-natur inom avvitrade delar av Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker samt inom Särna socken med Idre kapellag av Kopparbergs län, allmännings- och husbehovsskogar dock undantagna;

2) utom lappmarkerna belägna skattehemman, som avses i förordningen den 29 juni 1866 angående dispositionsrätten över skogen å vissa skattehemman i Norrland och Kopparbergs län;

3) till enskilda sålda kronoöverloppsmarker, vilka omförmälas i skrivelsen till kammarkollegium den 29 juni 1866 angående dispositionen av sådana överloppsmarker, som icke lämpligen kunna användas vare sig till kronoparker eller anläggning av nya hemman, m. m. och kungörelsen den 26 maj 1899 angående förändring i gällande föreskrifter om åsättande av grundskatt m. m.; samt

4) inom avvitrade delar av de sex norra länen belägna kronohemman och krononybyggen under åborätt,

skola vederbörande rättsägare med avseende å dispositionsrätten över skogen vara underkastade de inskränkningar, som i denna förordning stadgas.

2 §.

Avverkning av barrträd för annat ändamål än fastighetens oundgäng-

2 §.

Avverkning av barrträd för annat ändamål än fastighetens *eller därmed*

Kungl. Maj:ts förslag.

liga husbehov må bedrivas allenast efter utsyning och stämpling av vederbörande skogstjänsteman.

Vad nu är stadgat gälle jämväl lövträd ovan odlingsgränsen.

3 §.

Utsyning verkställes enligt avverkningsplan. Denna skall upprättas av vederbörande jägmästare på fastighetsägarens eller åbons begäran eller ock, där den genom fastighetsägarens eller åbons egen försorg upprättats av annan sakkunnig person, efter granskning av överjägmästaren godkännas av domänstyrelsen.

Av jägmästare upprättad plan skall, så snart ske kan, tillställas sökanden.

Utskottets förslag.

sambrukad fastighets oundgängliga husbehov må bedrivas allenast efter utsyning och stämpling av vederbörande skogstjänsteman.

Om tillstånd i vissa fall till fällande av träd för skogsmarks uppodling till åker eller äng stadgas i 10 §.

3 §.

Utsyning verkställes enligt avverkningsplan. Denna skall upprättas av vederbörande *skogstjänsteman* på fastighetsägarens eller åbons begäran eller ock, där den genom fastighetsägarens eller åbons egen försorg upprättats av annan sakkunnig person, efter granskning av överjägmästaren godkännas av domänstyrelsen.

Av *skogstjänsteman* upprättad plan skall, så snart ske kan, tillställas sökanden.

4 §.

Avverkningsplan skall upprättas särskilt för varje fastighet, där ej domänstyrelsen, efter framställning av den, som äger eller med åborätt innehar närbelägna fastigheter, förordnat, att skogen därå tills vidare skall utgöra en skogshushållningsenhet under gemensam avverkningsplan.

5 §.

Avverkningsplan skall avse viss tid och grundas på undersökning av skogen. Planen skall så upprättas, att skogsägarens ekonomiska intresse tillgodoses genom uthålligt skogsbruk med iakttagande av skogsvårdens krav särskilt i fråga om borttagande av överårig eller skadad skog samt höjande i övrigt av skogens alstringsförmåga.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 10 saml. 33 häft. (Nr 60.)

*Kungl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

Område, där i följd av markens försumpning, brist på fröträäd eller andra omständigheter naturligt återväxt är väsentligt försvårad, skall i avverkningsplanen behandlas för sig.

Närmare föreskrifter för skogstjänstemännen rörande avverkningsplanen och dess tillämpning meddelas av domänstyrelsen.

6 §.

Utsyning sökes före den 1 april hos vederbörande jägmästare; och åligger det denne att före den 1 påföljande oktober verkställa utsyningen och stämpla det utsynade virket.

Tiden, då förrättningen beräknas skola äga rum, skall genom förrättningsmannens försorg meddelas sökanden genom brev, som skall med posten avsändas senast fjorton dagar före förrättningen.

6 §.

Utsyning sökes före den 1 april hos vederbörande *skogstjänsteman*; och åligger det denne att före den 1 påföljande oktober verkställa utsyningen och stämpla det utsynade virket.

Tiden, då förrättningen beräknas skola äga rum, skall genom förrättningsmannens försorg meddelas sökanden genom *rekommenderat* brev, som skall med posten avsändas senast *tjugu* dagar före förrättningen.

7 §.

Utsyning verkställas för en tid av tre år; dock må på domänstyrelsens prövning ankomma att, när särskilda skäl därtill äro, medgiva, att utsyning må därutöver ske för en tid framåt av högst tre år. Fråga om utsyning för längre tid framåt prövas av Konungen.

8 §.

Anser förrättningsmannen nödigt, att vissa träd tills vidare överhållas såsom fröträäd, skall föreskrift härom lämnas vid förrättningen. Fröträden skola genom förrättningsmannens försorg förses med tydligt märke och må sedermera icke avverkas utan tillstånd av vederbörande jägmästare.

8 §.

Anser förrättningsmannen nödigt, att vissa träd tills vidare överhållas såsom fröträäd, skall föreskrift härom lämnas vid förrättningen. Fröträden skola genom förrättningsmannens försorg förses med tydligt märke och må sedermera icke avverkas utan tillstånd av vederbörande *skogstjänsteman*.

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

9 §.

Innan förrättningsmannen avreser från stället, skall han, mot bevis, utan lösen tillstålla sökanden eller hans ombud protokoll över förrättningen. Detta skall innehålla uppgift på det utsynade virkesbeloppets storlek, de åtgärder för skogsvårdens befrämjande å utsyningsområdet, som må hava blivit i avverkningsplanen eller eljest föreskrivna såsom villkor eller angivna såsom behöfliga, den tid, inom vilken föreskrivna åtgärder av dylikt slag skola vara vidtagna, ävensom beloppet av den ersättning, som skall utgå för förrättningen. Har föreskrift lämnats om fröträds överhållande, skola jämväl dessas antal och växtplats angivas i protokollet.

Protokollet skall förses med besvärshänvisning.

10 §.

Vill fastighetsägare eller åbo för skogsmarks uppodling till åker eller äng fälla skog, göra anmälan därom hos vederbörande jägmästare; och åligge det denne att, så snart det lämpligen kan ske i sammanhang med annan tjänsteförrättning i orten, verkställa undersökning å den uppgivna odlingsmarken till utrönande av dess läge, storlek, beskaffenhet och tjänlighet till odling samt därefter till Konungens befallningshavande insända instrumentet över undersökningen med uppgift å den tid, som anses erforderlig för odlings fullbordande, jämte det yttrande i övrigt, vartill undersökningen kan föranleda. Önskar sökanden vinna snabbare handläggning av ärendet, äge han på egen bekostnad antingen för undersökning å marken påkalla skyndsamt åtgärd av vederbörande jägmästare eller kronobetjänt, varefter denne med ärendet vidare förfar i den ordning ovan

10 §.

Vill fastighetsägare eller åbo för skogsmarks uppodling till åker eller äng fälla *barrträd utöver fastighetens eller därmed sambrukad fastighets oundgängliga husbehov*, göra anmälan därom hos vederbörande *skogstjänsteman*; och åligge det denne att, så snart det lämpligen kan ske i sammanhang med annan tjänsteförrättning i orten, verkställa undersökning å den uppgivna odlingsmarken till utrönande av dess läge, storlek, beskaffenhet och tjänlighet till odling samt därefter till Konungens befallningshavande insända instrumentet över undersökningen med uppgift å den tid, som anses erforderlig för odlings fullbordande, jämte det yttrande i övrigt, vartill undersökningen kan föranleda. Önskar sökanden vinna snabbare handläggning av ärendet, äge han på egen bekostnad antingen för undersökning å marken påkalla skyndsamt åtgärd av vederbörande *skogstjänste-*

Kungl. Maj:ts förslag.

stadgas, eller ock låta undersökningen verkställas av lantmätare, lantbruksingenjör, jordbrukskonsulent eller två andra trovärdiga män samt insända däröver avgivet intyg jämte ansökning i ärendet till endera av förstnämnda tjänstemän, som har att med eget yttrande befordra ansökningen till Konungens befallningshavandes prövning.

Finner Konungens befallningshavande det tillämnade odlingsföretaget vara av beskaffenhet, att den sökta avverkningen bör medgivas, meddele Konungens befallningshavande tillstånd därtill med utsättande av viss tid, inom vilken vid vite, som Konungens befallningshavande äger bestämma, odlingen skall vara fullbordad; skolande underrättelse om Konungens befallningshavandes beslut i ärendet meddelas jägmästaren för sökandens förstständigande. Vid nästa ordinarie utsynning eller tidigare, om sökanden det begär och vill stå kostnaden, skall skogen å det med ansökningen avsedda området genom jägmästarens försorg stämplas. Vad sålunda stämplats skall avräknas vid utsynning i övrigt å fastigheten.

11 §.

Den, som till annat ändamål än husbehov avverkar virke, vare pliktig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som för utövande av kontroll över avverkningen meddelas av jägmästaren.

Utskottets förslag.

man eller kronobetjänt, varefter denne med ärendet vidare förfar i den ordning ovan stadgas, eller ock låta undersökningen verkställas av lantmätare, lantbruksingenjör, jordbrukskonsulent eller två andra trovärdiga män samt insända däröver avgivet intyg jämte ansökning i ärendet till endera av förstnämnda tjänstemän, som har att med eget yttrande befordra ansökningen till Konungens befallningshavandes prövning.

Finner Konungens befallningshavande det tillämnade odlingsföretaget vara av beskaffenhet, att den sökta avverkningen bör medgivas, meddele Konungens befallningshavande tillstånd därtill med utsättande av viss tid, inom vilken vid vite, som Konungens befallningshavande äger bestämma, odlingen skall vara fullbordad; skolande underrättelse om Konungens befallningshavandes beslut i ärendet meddelas *skogstjänstemannen* för sökandens förstständigande. *Virket skall, innan det avföres, genom skogstjänstemannens försorg stämplas.* Vad sålunda stämplats skall avräknas vid utsynning i övrigt å fastigheten.

11 §.

Den, som till annat ändamål än husbehov avverkar virke, vare pliktig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som för utövande av kontroll över avverkningen meddelas av *vederbörande förrättningsman*.

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

12 §.

För utsyning och stämpling samt jämlikt 10 § verkställd undersökning skall sökanden till statsverket gälda gottgörelse enligt grunder, som bestämmas av Konungen.

Vid nu nämnda förrättningar ävensom vid upprättande av avverkningsplan skall sökanden utgöra nödig hantlangning.

13 §.

Ändring i avverkningsplan, upprättad av jägmästare, må sökas genom besvär hos vederbörande överjägmästare före klockan tolv å sextionde dagen från den dag, planen blev fastighetsägaren eller åbon tillställd.

Den med jägmästares beslut i annat ärende missnöjde må däröver föra klagan genom besvär hos vederbörande överjägmästare före klockan tolv å trettionde dagen från den dag, klaganden erhöll del av beslutet.

Klagan över överjägmästarens beslut må föras genom besvär hos domänstyrelsen före klockan tolv å trettionde dagen från den dag, klaganden erhöll del av samma beslut.

Den med domänstyrelsens beslut missnöjde må däröver hos Konungen föra klagan genom besvär, som skola ingivas till jordbruksdepartementet före klockan tolv å trettionde dagen från den dag, klaganden erhöll del av samma beslut.

14 §.

Sker avverkning i strid mot de i denna förordning meddelade föreskrifter, vare straffet böter från och med tjugufem till och med fem hundra kronor, och skall det avverkade virket, där det ligger kvar å skogen eller, om det är bortfört, fortfarande är i avverkarens besittning, tagas

*Kungl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

i beslag och dömas förbrutet. Undgår dylikt virke beslag, vare den, som låtit verkställa avverkningen, skyldig att utgiva ersättning med belopp, motsvarande virkets värde.

Innefattar avverkning, varom här är fråga, förbrytelse mot allmänna strafflagen, skall vad förut i denna paragraf är stadgat ej vinna tillämpning; dock skall delägare i samfällad skog, som vid avverkning i strid mot denna förordnings föreskrifter tillika missbrukat sin rätt i samfälligheten, hava förverkat vad å honom belöper av det avverkade virket samt, där hans andel i virket undgår beslag, därför utgiva ersättning efter ty här förut är sagt.

Förbrytelse mot 11 § straffes med böter från och med tio till och med ett hundra kronor.

15 §.

Rätt att i beslag taga virke, som skall anses förbrutet, tillkomme kronobetjante samt tjänstemän och betjante vid skogsstaten, men rätt att utföra åtal äge endast kronobetjante och tjänstemän vid skogsstaten. Har någon av betjante vid skogsstaten gjort beslag, skall han, så snart ske kan och senast inom fjorton dagar, göra anmälan därom hos någon av de åtalsberättigade.

Varder ej inom sextio dagar, från det beslaget skedde, åtal i laga ordning anställt, vare beslaget förfallet.

15 §.

Rätt att i beslag taga virke, som skall anses förbrutet, tillkomme *allmän åklagare samt den förvaltande och bevakande personal vid skogsstaten, som har att övervaka tillämpningen av denna förordning*, men rätt att utföra åtal äge endast *allmänna åklagaren*. Har någon av *nämnda befattningshavare* vid skogsstaten gjort beslag, skall han, så snart ske kan och senast inom fjorton dagar, göra anmälan därom hos *allmänna åklagaren*.

16 §.

Virke, som enligt denna förordning dömes förbrutet, skall av åklagaren försäljas å offentlig auktion, så kungjord som om auktion å utmätt lös egendom är stadgat. Begär, innan frågan om virkes förverkande slutligen prövats, virkets ägare, att försäljning skall äga rum, eller finner, på anmälan av åklagare, överexekutor, att fara är för virkets förstörelse eller att kostnaden för dess förvarande skulle bliva större än skäligen är, förordne överexekutor, att virket skall säljas i den ordning nyss sagts; och skall i ty fall virkets ägare, där han är känd och inom riket boende,

*Kungl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

eller, där han bor utom riket men inom riket har känt ombud, som äger att för honom mottaga stämning och avgiva svaromål, ombudet genom åklagarens försorg bevisligen underrättas om auktionen minst åtta dagar, innan den hålles. Anmälan av åklagare, varom här ovan sägs, skall vara åtföljd av fullständig, av två trovärdiga män styrkt förteckning, utvisande virkets mängd och beskaffenhet.

17 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom genom försäljning av förbrutet virke uppkommen behållning eller enligt 14 § utdömd ersättning för virke, som undgått beslag, fördelas så, att en fjärdedel tillfaller åklagaren och tre fjärdedelar kronan; dock att, där någon av betjante vid skogsstaten verkställt beslaget, denne skall av åklagarandelen undfå hälften.

Försäljes i beslag taget virke, innan det dömts förbrutet, skall, till dess frågan härom blivit slutligen avgjord, försäljningssumman nedsättas i riksbanken på sätt särskilt är stadgat; och skall om sådana medels insättning i bankinrättning gälla vad i 160 § utsökningslagen sägs.

17 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom genom försäljning av förbrutet virke uppkommen behållning eller enligt 14 § utdömd ersättning för virke, som undgått beslag, fördelas så, att *tre fjärdedelar tillfalla kronan och en fjärdedel åklagaren*; dock att, där *annan behörig person* verkställt beslaget, denne skall av åklagarandelen undfå hälften.

18 §.

Saknas medel till fulla gäldandet av böter eller vite, vartill någon på grund av denna förordning fälles, skall förvandling ske enligt allmänna strafflagen.

19 §.

Utan hinder av bestämmelserna i denna förordning skola lapparna bibehållas vid dem medgivna rättigheter till skog.

*Kungl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1916; dock att för fastighet, som är besvarad av avverkningsrätt, upplåten före förordningens trädande i kraft, årliga avverkningsbeloppet ej må sättas högre än på grund av hittills tillämpade regler skolat ske, där ej mellan fastighetsägaren eller åbon, å ena, och avverkningsrättsinnehavaren, å andra sidan, annorlunda överenskommits. Ej heller verkar denna förordning rubbning i bestämmelser om utsyning, vilka av skogsstatens tjänstemän meddelats enligt förut gällande föreskrifter.

2:o) samt att herr Fahléns motion nr 77 må genom utskottets förevarande förslag få anses besvarad.

Stockholm den 10 maj 1915.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Vid slutbehandling inom utskottet av förevarande ärende hava närvarit: herrar *Persson, Odelberg, Holmquist, Fahlén, Hellström, Åkerlund* och *Öberg* samt greve *Wachtmeister, Barthelson*, friherre *Silfverschiöld, Rosén, Tysk, Lundström, Hage, Larsson* och *Norin*.

Reservation:

av herrar *Odelberg, Holmquist*, greve *Wachtmeister, Barthelson* och friherre *Silfverschiöld*, vilka ansett, att 15 § bort givas följande lydelse:
 »Rätt att i beslag — — — (lika med utskottet) — — — förordning, men rätt att utföra åtal äge endast allmänna åklagaren och nämnda förvaltande personal. Har någon av den bevakande personalen gjort beslag, skall han, så snart ske kan och senast inom fjorton dagar, göra anmälan därom hos någon av de åtalsberättigade.

Varder ej — — — (lika med utskottet) — — — förfallet.»